

הארגון העולמי של בתי הכנסת
והקהילות האורתודוקסיות
World Organization of Orthodox
Synagogues and Communities

בס"ד

"וְהָיָה מִיָּדֵי זֶדְדְּךָ בְּזֶדְדְּךָ, וּמִיָּדֵי שְׂפָתַי בְּשִׁפְתוֹ"
And it shall come to pass that from one New Moon to another,
and from one Sabbath to another

(ישעיהו פרק סו פסוק כג)

לוח דינים ומנהגים לעדות ישראל

איחוד בתי הכנסת בישראל
Union of Synagogues in Israel
www.unisyn.org.il

מנחם אב תשע"ד

28 ביולי 2014 – 25 באוגוסט 2014

המולד: ביום ראשון (27.7.14) בשעה 6 בבוקר, 50 דקות ו-13 חלקים.

זמן קידוש לבנה: מליל חמישי, ד' בחודש (30.7.14) (ויש נוהגים להמתין עד אחרי התענית).

סוף זמן קידוש לבנה: ליל שני ט"ו בחודש שעה 1:13 אחר חצות.

זמן קידוש לבנה לפי עדות המזרח: מליל שני ח' באב (3.8.2014) ונוהגים להמתין עד מוצאי תשעה באב.

שבת פרשת מסעי, כ"ח תמוז (26.7.14) – שבת מברכי

"חזק". בקריאת התורה אין להפסיק במ"ב המסעות. מפטירים בירמיהו ב', ד': "שמעו דבר ה'" עד (כ"ח) "היו אלהיך יהודה". אשכנזים מוסיפים פרק ג', ד': "הלא מעתה" עד "אלוף נעורי אתה", וספרדים מוסיפים פסוקים א' וב' מתוך פרק ד'. מברכים חודש **מנחם אב** שיחול ביום שני (28.7.14). אין אומרים "אב הרחמים". (לדעת הגר"א, אומרים).

מנחה: קוראים בפרשת **דברים** ומעלים לתורה שלושה קרואים. אבות פרק ב'.

יום ראשון, כ"ט תמוז (27.7.14). במנחה אומרים יום כיפור קטן, ואין אומרים תחנון. כדאי ללבוש בגדים מכובסים חצי שעה לפחות, כדי שאפשר יהיה ללבושם אחרי ראש חודש.

ראש חודש מנחם אב, יום שני, א' אב (28.7.14): תפילת ראש חודש.

משנכנס אב ממעטים בשמחה ובמשא ומתן, בבניין ובנטיעה של שמחה. אסור לרחוץ כל הגוף רחיצה של תענוג, כגון שחייה בבריכה או בים, אולם רחיצה של ניקיון מותרת בצונן. עד אחרי ט' באב אסור לכבס, או ללבוש בגדים מכובסים או מוגהצים שלא לבשו אותם לפני כן. לובשים בשבת בגדי שבת, כמנהג הגר"א. בשר ויין מותרים רק בשבת או בסעודת מצווה. יש שאין מקדשים הלבנה עד י' באב. הספרדים מחמירים בכל זה רק בשבוע שחל בו ט' באב.

יום ו', ה' מנחם אב (1.8.14). עש"ק חזון. מתרחצים וטובלים לכבוד שבת כבכל יום שישי.

זמני הדלקת נרות ביום שישי ה' באב (1.8.14)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
20:59	מדריד	17:03	מלבורן	19:51	ניו יורק	20:14	ירושלים	19:00	ירושלים
21:08	מרבייה	17:17	יוהנסבורג	19:25	לוס אנג'לס	20:17	תל אביב	19:17	תל אביב
20:13	טורונטו	17:43	בואנוס איירס	21:00	פריס	20:15	באר שבע	19:17	באר שבע
		21:09	מוסקבה	20:20	לונדון	20:18	חיפה	19:11	חיפה
		19:58	רומא	21:02	אמסטרדם	20:10	אילת	19:02	אילת

שבת "חזון" פרשת דברים, ו' מנחם אב (2.8.14)

שבת שלישית של ג' דפורענותא.

קוראים הפסוק "איכה אשא לבדי" בניגון איכה. ללוי מתחילים פסוק שלפניו "יוסף". מפטירים בישעיה א': "חזון ישעיה", עד "ושביה בצדקה" (כז) בניגון של איכה, חוץ מפסוקי דחממתא. מותר להזכיר נשמות (פרמ"ג) ואומרים אב הרחמים.

מנחה: קוראים בפרשת **ואתחנן** ומעלים לתורה שלושה קרואים. אבות פרק ג'.

במוצאי שבת מבדילים על היין. אם יש תינוק נותנים לו לשותות, ואם אין תינוק - שותה המבדיל.

ערב תשעה באב, יום ב', ח' מנחם אב (4.8.14). במנחה אין אומרים תחנון. בסעודה מפסקת אין אוכלים שני תבשילים, ולא ישבו שלשה אנשים יחד. יושבים על הארץ בלא חליצת הנעלים, ומפסיקים לאכול מבעוד יום. אחר חצות היום אסור ללמוד, מלבד נושאי אבלות וחורבן. תחילת הצום - כמה דקות לפני שקיעה. השקיעה 7:38 (בישראל).

תשעה באב, יום ג', ט' מנחם אב (5.8.14). "צום החמישי". חמשת עיניים כביום כפור. קודם ערבית מסירים הפרוכת מארון הקודש,

ומתפללים בקול נמוך. שמונה עשרה, קדיש תתקבל. מדליקים נרות מעטים, לצורך הקריאה. יושבים על הארץ וקוראים איכה בקול נמוך ובניגון עצוב כמקובל. (לדעת הגר"א אם יש מגילה כשרה מברכים על מקרא מגילה). קינות, "ואתה קדוש", קדיש שלם בלי תתקבל, עלינו, קדיש יתום. נפטרים לביתם ואין אומרים שלום איש לרעהו. אָבֵל תוך שבעה הולך לבית הכנסת לשמוע "איכה" ולומר "קינות" בלילה וביום, ויכול לעלות לתורה ולמפטיר (מח"ב).

שחרית. נוטל ידיו עד קשרי אצבעותיו (וכן אחרי עשיית צרכיו), ואחר שניגב ידו והיא נותרה לחה, מעביר על עיניו. (מותר לרחוץ עיניים אם הן מלוכלכות). רבים נוהגים לא לברך "שעשה לי כל צרכי" (לדעת הגר"א מברך בלילה, כשנועל נעליו). אין מניחים טלית ותפילין, וטלית קטן לובש בלי ברכה, ולדעת הגר"א יברך (ראוי לישון בטלית קטן ולצאת מידי ספק). בתפילה אין אומרים "פטום הקטורת" ופרשת הקרבנות, אבל אומרים "מזמור לתודה". בתפילת עמידה של שחרית אין אומרים "נחם", והש"ץ אומר "עננו" בין "גואל ישראל" ל"רפאנו". אין הכהנים עולים לדוכן, ואין אומרים "ברכנו", "אבינו מלכנו" ותחנון. אחר חזרת הש"ץ חצי קדיש, וקוראים בתורה לשלשה בפרשת **ואתחנן**: "כי תוליד בנים", והשלישי הוא המפטיר. חצי קדיש, ומפטירים בניגון איכה: "אסוף אסיפם" (ירמיה ה, יג) עד "נאם ה'" (ט, כג).

בברכת הַפְּטָרָה מסיימים: "מגן דוד", "יהללו", מחזירים ספר התורה לארון הקודש, ואומרים קינות. ראוי להוסיף קינות על השואה. אחרי הקינות: אשרי ובא לציון, ואין אומרים למנצח, "מגלים פסוק" (ואני זאת בריתי", קדיש שלם בלי תתקבל, עלינו, קדיש יתום, ואין אומרים שיר של יום, ונוהגים לקרוא שוב מגילת איכה בלי ברכה.

יש מנהגים שונים בסדרי התפילה. יש שנוהגים לקרוא את הקינות מיד לאחר חזרת הש"ץ, אחרי הקינות קוראים בתורה ומפטירים, ואחרי החזרת ספר תורה להיכל קוראים "איכה". יש שנוהגים אחרי חזרת הש"ץ לפתוח את ההיכל ולומר את הקינות שאומרים בפתיחת ההיכל, ואחרי

קריאת התורה וההפטרה אומרים "אשרי" ומחזירים את הספר להיכל. קוראים מגילת "איכה", אומרים קינות ומסיימים את התפילה כנהוג. מדלגים על "ובא לציון", ומתחילים ב"ואתה קדוש".

תפילין בתשעה באב: מנהגים שונים. יש המתעטפים בטלית ומניחים תפילין בשחרית. היום פשט המנהג שאין מניחים תפילין בשחרית, ובמנחה מתעטפים בטלית ומניחים תפילין. אם יש ברית מילה, מלים אחר הקינות. המוהל והסנדק, האב והאם, לובשים בגדים מגוהצים עד אחרי המילה. נותנים הכוס לקטן לשתות, ואסור לאכול עד הלילה. הולכים ביום זה כנזופין, ואין שואלים בשלום כשפוגשים חבר עם הארץ השואל - משיבים לו בשפה רפה. אין לומדים תורה, משום שנאמר "פקודי ה' משמחי לב", מלבד דברים השייכים לאבילות היום. עד חצי היום אין עושים מלאכה, ואין יושבים על הספסל. חליצת הנעלים היא מחמשת העיניים, ונוהגת כל היום (אין להקל בכך אחרי הצהריים).

מנחה. לובשים טלית ומניחים תפילין ומברכים עליהם, ואומרים 4 פרשיות, שיר של יום ושאר דברים שהחסיר בשחרית. (לדעת "משנה ברורה" אין לקרוא 4 פרשיות, שהוא כקורא בתורה, ותלמוד תורה אסור כל היום). אשרי, חצי קדיש. מוציאים ספר תורה, וקוראים בפרשת "ויחל". מעלים לתורה שלושה קרואים. הפטרת "ד רשו ה" כתבתני ציבור. חצי קדיש ל פני תפילה בלחש. בשמונה עשרה אומר "נחם" ב"בונה ירושלים", וחותר "מנחם ציון ובונה ירושלים", ו"עננו" בשומע תפילה. הש"ץ אומר "עננו" בין ברכת "גואל" ל"רפאנו" בברכה מיוחדת, ו"נחם" בבונה ירושלים. שכן לומר "נחם" במקומו, אומרו בלא חתימה ב" שומע תפילה" אחר "עננו", או קודם "ותחזינה", ועל כולם" או "אלקי נצור", ואם לא אמר כלל אינו חוזר. ברכת כהנים אם מתפללים אחר פלג המנחה. אין אומרים "אבינו מלכנו". אחר חצות מותר לשבת על כסא. **ערבית.** יש מקדשים הלבנה, ואוכלים 27 דקות אחרי השקיעה (8:05 בישראל). בערב עדיין אסור לאכול בשר ולשתות יין ולכבס מפני אבילות היום, ויש מחמירים עד חצות היום למחרת.

זמני הדלקת נרות ביום שישי, י"ב באב (8.8.2014)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
20:51	מדריד	17:09	מלבורן	19:45	ניו יורק	20:07	ירושלים	18:54	ירושלים
21:01	מרבייה	17:20	יוהנסבורג	19:18	לוס אנג'לס	20:10	תל אביב	19:11	תל אביב
20:04	טורונטו	17:48	בואנוס איירס	20:49	פריס	20:08	באר שבע	19:11	באר שבע
		20:54	מוסקבה	20:07	לונדון	20:10	חיפה	19:05	חיפה
		19:50	רומא	20:49	אמסטרדם	20:04	אילת	18:57	אילת

שבת פרשת ואתחון, י"ג מנחם אב (9.8.14) – שבת "נחמו"

קוראים את "עשרת הדברות". יש הקוראים בטעם העליון, ויש הקוראים בטעם התחתון [ביאור הלכה תצ"ד]. מפטירים בישיעה מ: "נחמו נחמו עמי", עד "לא נעדר" (כ"ו).

מנחה: קוראים בתורה בפרשת עקב ומעלים לתורה שלושה קרואים. אבות פרק ד'.

יום ב', ט"ו מנחם אב (11.8.14), חמשה עשר באב. אין אומרים תחנון וגם לא במנחה שלפניו. אומרים למנצח. ואין מתענים בו, אפילו חתן ביום חופתו, ונוהגים בו קצת שמחה, כדברי חז"ל במס' תענית: "לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב". בימי הבית השני היה ט"ו באב יום טוב: בנות ישראל יוצאות לחול בכרמים ואומרות "בחור שא עיניך" וכו' (תענית כו, ב). "עוד ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה, קול חתן וקול כלה". הניסיונות לזייף מנהג זה בימינו - ראויים לגינוי.

זמני הדלקת נרות – ביום שישי, כ' י"ט באב (15.8.2014)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
20:42	מדריד	17:15	מלבורן	19:34	ניו יורק	20:00	ירושלים	18:47	ירושלים
20:53	מרבייה	17:23	יוהנסבורג	19:11	לוס אנג'לס	20:02	תל אביב	19:04	תל אביב
19:53	טורונטו	17:53	בואנוס איירס	20:37	פריס	20:00	באר שבע	19:04	באר שבע
		20:34	מוסקבה	19:54	לונדון	20:03	חיפה	18:58	חיפה
		19:40	רומא	20:35	אמסטרדם	19:57	אילת	18:50	אילת

שבת פרשת עקב, כ' מנחם אב (16.8.14)

מפטירים בישיעה מט"ד: "ותאמר ציון" עד (נא, ג) "תודה וקול זמרה".

מנחה: קוראים בפרשת ראה ומעלים לתורה שלושה קרואים. אבות פרק ה'.

זמני הדלקת נרות – ביום שישי, כ"ו באב (22.8.2014)

הדלקת נרות			הדלקת נרות			צאת השבת בישראל		הדלקת נרות	
20:32	מדריד	17:21	מלבורן	19:24	ניו יורק	19:51	ירושלים	18:39	ירושלים
20:43	מרבייה	17:26	יוהנסבורג	19:02	לוס אנג'לס	19:54	תל אביב	18:56	תל אביב
19:42	טורונטו	17:58	בואנוס איירס	20:24	פריס	19:52	באר שבע	18:57	באר שבע
		20:22	מוסקבה	19:40	לונדון	19:54	חיפה	18:50	חיפה
		19:29	רומא	20:20	אמסטרדם	19:49	אילת	18:43	אילת

שבת פרשת ראה, כ"ז מנחם (23.8.14) – שבת מברכין

מפטירים בישיעה נד, יא: "עניה סוערה" עד "כי פארך" (נה, ה). מברכים חודש אלול שיחול ביום ג' ד' (26-27 באוגוסט). אין אומרים אב הרחמים.

מולד חודש מנחם אלול: בליל שלישי (26.8.14) בשעה 7 בערב, 34 דקות ו-14 חלקים.

מנחה: קוראים בפרשת שופטים ומעלים לתורה שלושה קרואים. אבות פרק ו'.

יום ב', כ"ט מנחם אב (25.8.14). ערב ראש חודש. במנחה אומרים יום כפור קטן, ואין אומרים תחנון.

יום ג', א' ראש חודש אלול, ל' מנחם אב (26.8.14). תפילת ראש חודש.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵם אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁתְּחַדֵּשׁ עֲלֵינוּ אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלְבִרְכָה. וְתַתֵּן לָנוּ חַיִּים אֲרוּכִים. חַיִּים שֶׁל שְׁלוֹם. חַיִּים שֶׁל טוֹבָה. חַיִּים שֶׁל בְּרָכָה.

ברכת

חודש טוב ומבורך

Eliezer Sheffer אליעזר שפר

א-ל מלא רחמים לזכרם ולעילוי נשמותיהם של חללי צבא ההגנה לישראל הי"ד שנלחמו בגבורה ובמסירות נפש ונפלו במלחמה במבצע צוק איתן

אל מלא רחמים, שוכן במרומים, המצא מנוחה נכונה, על כנפי השכינה, במעלות קדושים, שהורים וגבורים, כזהר הקיע מזהרים, לנשמות חילי צבא ההגנה לישראל ולוחמי המחנות שנפלו במלחמות ישראל, וכל הלוחמים במערכות העם שחרפו נפשם למות על קדשת השם, ובעזרת א-לוי מערכות ישראל הביאו לתקומת האמה והמדינה ולגאולת הארץ ועיר הא-להים, וכל אלה שנרצחו בארץ ומחוצה לה בידי המרצחים מארגוני הטרור. לכן בעל הרחמים יסתירם בסתר כנפיו לעולמים, ויצרור בצרור החיים את נשמתם. ה' הוא נחלתם, בגן עדן (תהא) מנוחתם, וינוחו בשלום על משכבם, ויעמדו לגורלם לקץ הימין, ונאמר אמן.

רס"ן צפיר בר-אור, בן 32 מחולון	סמ"ר בניה רובל, בן 20 מחולון	סג"מ בר רהב, בן 21 מרמת ישי	רס"ן (מיל) אמוץ גרינברג, בן 45 מהוד השרון	סמל אדר ברסנו, בן 20 מנהריה	סמ"ר איתן ברק, בן 20 מהרצליה	
סא"ל דולב קידר, בן 38 ממודיעין	סמ"ר משה מלקו, בן 20 מירושלים	סמל ניסים שון כרמלי, בן 21 מרעננה	סמל עוז מנדלוביץ, בן 21 מאבטליון	סמל גלעד יעקבי, בן 21 מקרית אונו	סרון צבי קפלן, בן 28 מקדומים	
סמ"ר ג'ורדן בן סימון, בן 22 מאשקלון	סג"מ יובל הימן, בן 21 מאפרת	רס"ב בייניסאן קסהון, בן 39 מנתיבות	סמל נדב גולדמכר, בן 23 מבאר שבע	סמ"ר יובל דגן, בן 22 מכפר סבא	סמ"ר טל יפרח, בן 21 מראשון לציון	
סמ"ר אביתר תורג'מן, בן 20 מבית שאן	סמל בן אואנונו, בן 19 מאשדוד	סמ"ר ארון נוה, בן 22 מהושעיה	סמל שון מונדשטיין, בן 19 מת"א	סמ"ר דניאל פומרנץ, בן 20 מכפר אז"ר	סמ"ר שחר תעשה, בן 20 מפרדסה	סמל מיקס שטיינברג, בן 24 מבאר שבע
סמ"ר שחר דובר, בן 20 מגניגר	סמ"ר לי מט, בן 19 מאילת	סגן פז אליהו, בן 22 מעברון	סגן נתן כהן, בן 23 ממודיעין	סרון דמיטרי לויטס, בן 26 מירושלים ומגשור	רס"ר אוהד שמש, בן 27 מבית אליעזרי	רס"ל עודד בן סירא, בן 22 מנר עציון